

NBA
Het Bestuur
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Per email: consultaties@nba.nl

Utrecht, 14 september 2020

Betreft: Reactie op consultatiedocument Wijzigingen Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS)

Geachte collegae,

Met veel belangstelling heeft het SRA-bestuur kennisgenomen van het consultatiedocument Wijzigingen Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS) d.d. 15 juni 2020. In deze reactie wordt ingegaan op voornoemd consultatiedocument en de daarin opgenomen consultatievragen.

Bij een eerdere versie van de NVKS hebben wij in onze reactie d.d. 5 april 2018 benadrukt dat het van groot belang is dat, in lijn met IFAC-regels, de kwaliteitsvoorschriften neergelegd in de NVKS gelden als er sprake is van betrokkenheid van een accountant bij de uitvoering van assurance-opdrachten en aan assurance verwante opdrachten. Het ontgaan van deze regelgeving moet niet mogelijk zijn. Uit de toelichting in het consultatiedocument leiden wij af dat dit ook de bedoeling is van de NBA. Op een aantal onderdelen kan echter worden betwijfeld of de voorgestelde NVKS aan deze eis voldoet. Bij de beantwoording van de consultatievragen is aangegeven wanneer hiervan sprake is.

Daarnaast constateren wij, zoals hierna nader uitgewerkt, dat een aantal begrippen ten onrechte niet gedefinieerd is en dat de structuur van artikel 8 en artikel 8a, 8b en 8c onduidelijk is. Hierdoor is het in de praktijk onvoldoende duidelijk welke eisen aan de accountantseenheid en het netwerk worden gesteld.

Bij de definities ontbreekt een definitie van “accountant” en van “organisatie” (zoals opgenomen in artikel 8 onder d en e). Beide begrippen zijn van belang in de NVKS, zodat het opnemen van een definitie geboden is.

Consultatievragen

1. Zijn er meer zaken die naar uw mening moeten worden aangepast met betrekking tot de samenwerking tussen accountants en andere professionals in een netwerk?

Reactie:

In onze reactie op de voorgaande versie van de NVKS is, zoals hiervoor vermeld onder “Algemeen”, gesteld dat het van groot belang is dat het ontgaan van de NVKS door accountants niet mogelijk wordt gemaakt. In de toelichting bij het consultatiedocument is gesteld dat voor Nederlandse netwerkonderdelen alleen nog beperkingen gelden voor controle-, beoordelings- en samenstellingsopdrachten van historische financiële informatie.

De vraag is of hiermee wordt voldaan aan de internationaal voor accountants geldende reikwijdte van kwaliteitsvoorschriften. Nader onderzoek op dit punt is gewenst.

2. Bent u het eens met de voorgestelde wijzigingen in de definities?

Reactie:

Conform onze reactie d.d. 5 april 2018 op een eerdere versie van de NVKS kan worden gesteld dat de definitie van “gelijkwaardige opdracht” nog steeds een cirkelredenering bevat. Immers, een assurance-opdracht en een aan assurance verwante opdracht is - de NVKS-definities volgend – een door een accountant uitgevoerde opdracht.

Het is dan inconsistent om in de definitie van gelijkwaardige opdracht te spreken over een opdracht die zo zou kwalificeren als deze door een accountant zou worden uitgevoerd.

We bepleiten om het begrip “soortgelijke opdracht” in de NVKS te introduceren in plaats van het begrip “gelijkwaardige opdracht” en dit te definiëren als volgt: “Opdracht die qua aard vergelijkbaar is met een assurance-opdracht of een aan assurance verwante opdracht, maar die niet door een accountant wordt uitgevoerd”.

3. Is het voorgestelde artikel 7 werkbaar en passend voor het functioneren van eindverantwoordelijk professionals binnen een accountantskantoor?

Reactie a:

Artikel 7 geeft de ruimte aan een IFAC-professional om ten aanzien van een gelijkwaardige opdracht de eindverantwoordelijkheid op zich te nemen. Onduidelijk is of het maatschappelijk verantwoord is dit toe te staan en waarom deze ruimte moet worden geboden aan buitenlandse beroepsbeoefenaren. In de toelichting bij het consultatiedocument zijn geen overwegingen terzake opgenomen en wordt dit dus niet gemotiveerd.

Reactie b:

De formulering van artikel 7 lid 3 is onduidelijk en inconsistent in vergelijking met de toelichting in het consultatiedocument, volgens welke wordt beoogd te regelen dat dergelijke opdrachten binnen een accountantskantoor moeten worden uitgevoerd door een accountant, dus niet door een IFAC-professional of een wettelijk aangewezen professional.

Voorts is de vraag of dit niet al geregeld is via artikel 8 onder a. Mocht geconcludeerd worden dat artikel 7 lid 3 moet worden gehandhaafd, dan is een duidelijke verbodsbepaling geboden. Deze moet, gezien de toelichting, betrekking hebben op eindverantwoordelijke professionals en niet uitsluitend op andere eindverantwoordelijke professionals. Immers, het is de bedoeling alleen accountants toe te staan dergelijke opdrachten uit te voeren.

Reactie c:

Inzake artikel 7 lid 4 valt op dat de eisen in het huidige artikel 7 lid 2 onder d niet meer zijn opgenomen. Deze zouden, blijkens de toelichting, elders in de NVKS zijn opgenomen. Er ontbreekt een duidelijke verwijzing naar een vindplaats.

4. Geeft het voorgestelde artikel 8 voldoende ruimte aan accountants om samen te werken met anderen?

Reactie a:

De structuur van artikel 8 en artikel 8a, 8b en 8c is onduidelijk: welke eisen gelden nu precies voor welke accountants, in welke situaties? Het is gewenst te overwegen of een leesbaarder opbouw van de bepalingen mogelijk is.

Reactie b:

In artikel 8 onder c komt het begrip ‘reputatieschade’ voor: onduidelijk is wat hiermee wordt bedoeld.

Reactie c:

Artikel 8 geeft te veel ruimte aan accountants om samen te werken met anderen. Zo wordt bij voorbeeld in de toelichting gesteld dat “een accountant bij een samenstellingsopdracht een beperkt advies mag uitbrengen”.

Tegenstrijdig lijkt dat hij dan wel lid is van het opdrachtteam (zie de aanhef van de bepaling) maar geen verantwoordelijkheid heeft voor de gehele opdracht. De voorgestelde bepalingen over ontbreken van substantiële betrokkenheid creëren een schemergebied, waarin het onduidelijk is wat derden van de accountant mogen verwachten. De vraag kan ook worden gesteld of de voorstellen op dit punt nog voldoen aan de door IFAC opgestelde kwaliteitsvoorschriften.

- 5. Zijn de verantwoordelijkheden zoals beschreven in artikel 8a passend voor accountants die constateren dat een netwerkonderdeel de reputatie van een accountantskantoor aantast of bepaalde opdrachten laat uitvoeren die volgens de NVKS in een accountantskantoor moeten worden uitgevoerd?**

Reactie:

Ook bij deze voorgestelde bepaling geldt dat het begrip ‘reputatie’ onvoldoende is bepaald.

- 6. Zijn de verantwoordelijkheden van een kwaliteitsbepaler met betrekking tot andere netwerkonderdelen passend omschreven in artikel 8b?**

Reactie a:

In de definitie van netwerk wordt onder meer gesproken over gemeenschappelijke procedures van kwaliteitsbeheersing. Het lijkt dan tegenstrijdig de rol van de kwaliteitsbepaler inzake netwerkonderdelen te beperken zoals in artikel 8b is gebeurd. Ook op dit punt is het de vraag of de voorstellen voldoen aan de door IFAC opgestelde kwaliteitsvoorschriften.

Reactie b:

Het in dit artikel genoemde begrip “passende maatregelen” is erg vaag. Gezien de ernst van de geconstateerde problemen (ex artikel 8a) is het passend te verlangen dat de situatie op korte termijn wordt geredresseerd. Er zij op gewezen dat de toelichting spreekt over “bedreigingen wegnemen”, hetgeen dwingender is dan “passende maatregelen nemen”.

Voorts wordt voorgesteld lid 1 als volgt te redigeren: “Een kwaliteitsbepaler die informatie verkrijgt.” etc.

- 7. Heeft u opmerkingen bij artikel 8c?**

Reactie:

Zoals eerder opgemerkt in reactie SRA d.d. 5 april 2018 zit er een cirkelredenering in deze bepaling. Deze wordt versterkt doordat nu wordt verwezen naar artikel 8 onder a en b, waarin uitsluitend opdrachten uitgevoerd door een accountantskantoor c.q. accountantseenheid worden bedoeld. Artikel 8c lid 1 onder b wordt hierdoor – onbedoeld – een loze letter, waarmee het ontgaan van de kwaliteitsvoorschriften een mogelijkheid blijft.

Gezien het cruciale belang dat het maatschappelijk verkeer erop mag vertrouwen dat, indien sprake is van betrokkenheid van een accountant en wordt voldaan aan kwaliteitsvoorschriften, is dit een essentiële omissie. Hiermee wordt het doel van de kwaliteitsvoorschriften niet bereikt en bij voorbeeld wordt niet sluitend verboden dat een tot het netwerk behorend administratiekantoor samenstellingsopdrachten uitvoert waarbij de kwaliteitsvoorschriften niet gelden.

Tot slot

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid deze consultatiereactie nader toe te lichten.

Met collegiale groet,
Namens het SRA-bestuur,

drs. Jan Zweekhorst RB
voorzitter